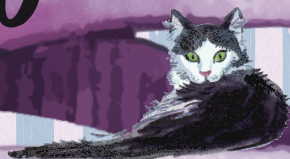

PAULINE MAIOVÁ

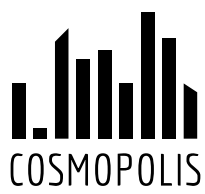

Štěstí má barvu

levandule

PAULINE MAIOVÁ

Štěstí má barvu
levandule

Přeložila Kateřina Prešlová

Original title: **Das Glück ist lavendelblau** by **Pauline Mai**
© 2020 by **Blanvalet Taschenbuch Verlag**,
a division of **Verlagsgruppe Random House GmbH**, München, Germany.

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021
Translation © Kateřina Prešlová, 2021
Cover illustrations © Olga 1983Siv1, zzzorikk, HikaruD88, Apostrophe,
cvetochek.tzvetaeva / Depositphotos.com

Prolog

Tomu starému kamennému domu všichni říkali *Malá čarodějnice, La Petite Sorcière*. Přitom jako domek pro čarodějnici vůbec nevypadal. Byl natřený na bílo, podstavu měl z trámů z tmavého dřeva a z Puimissonu, nejbližšího městečka s knihkupectvím, obchodem s potravinami a několika kavárnami, jste sem mohli autem dojet za pár minut. Přesto se zdál být zapomenutý uprostřed levandulového moře, které se vlnilo ve větru a bez přestání tiše ševalilo. Na omítce vedle vchodových dveří visel lesklý mosazný štítek. Na něm bylo pod letitými rýhami už jen nezřetelně vidět vyryté jméno domu a obrys čarodějnice, která jako by se vznášela nad vysokým stromem. Jak nápis vznikl a podle čeho dům dostal své jméno, to už dnes nikdo neví. Ti, kdo by o tom mohli něco vyprávět, už dávno nejsou mezi živými.

Mezi růžovými keři v zahradě, zářícími ve zlatém světle zapadajícího slunce, se mihl kocour s hustým bílým kožichem. Pod každým stropem uvnitř domu visely svazčky usušené levandule, jejíž omamné aroma se mísilo s intenzivní vůní dřeva a prostupovalo celým stavením. Nahoru k ložnicím vedlo tmavé schodiště a odtamtud pokračovaly úzké příkré schody na půdu.

Tam stála a hleděla z otevřeného okna.

Její vrásčitá ruka spočívala na parapetu. Vedle ležel pestře vyšívaný polštář, který přímo vyzýval, abyste si přisunuli stoličku, vylezli na širokou římsu, uvelebili se a nechali svůj pohled bloumat po širých levandulových pláních a oblých vrcholcích, zatímco vaše myšlenky bloudí v hlubinách minulosti. Stará paní stále častěji podléhala svodům dávno uplynulých let a ztrácela se ve vzpomínkách.

Do místnosti zavanul lehký větřík. Pohrával si s dlouhými bílými vlasy staré paní a rozprostřel jí je po tváři. Kolem kotníků se jí zavlnil okraj světlých bavlněných šatů. Její pohled, nepřítomný a odhodlaný zároveň, se zastavil u jakéhosi bodu v dáli. Někde venku zaštěkal pes, ke staré ženě ten zvuk ale nedolehl. Shýbla se a přisunula si schůdky. Opatrně vystoupila na první stupínek, pak na druhý a posadila se bokem na širokou římsu, levá noha ještě spočívala na schůdkách. S mírnou námahou se přisunula blíž k otevřenému oknu a podívala se dolů. Cesta před vchodem byla pokrytá štěrkem v barvě písku, jímž prorůstala stébla trávy. Prostranství se na jedné straně otvíralo k silnici bez asfaltového povrchu, která se jako had vinula k okolním vesnicím, lemovaná sytě zelenými stromy a bledými trsy pichlavé trávy. Tu a tam vykukovaly květy levandulí.

Ozvalo se vrznutí, to se ke slovu hlásily léty pokřivené dřevěné trámy. Stará paní se neohlédla, důvěrně znala každický zvuk domu, v němž strávila desítky let. Oknem pronikl náhlý závan větru. Něco zašustilo, žena se natáhla, aby to zachytila, ale sáhla do prázdna, zapotácela se a ztratila rovnováhu.

Stará paní padala. Světlé šaty se nafoukly jako balon, dlouhé bílé vlasy jí divoce vlály kolem obličeje.

Pak už bylo slyšet jen jemné šumění levandulových polí a kdesi v dáli zaštěkal pes.

Vytáhla jsem kufr, který ležel pod postelí, a začala jsem do něj bez rozmyslu házet oblečení: spodní prádlo, kalhoty, trička, pár sukní, šaty, sandály. Pobíhala jsem po bytě jako fúrie, sháněla své kosmetické nezbytnosti, přihodila blok a pár knih a nacpala vše do velké kabelky. Rychlým trhnutím jsem zavřela zip na kufru a pak jsem se zarazila. Co teď bude dál? Podívala jsem se na připravená zavazadla a najednou mě přepadly pochyby. Všechno, co jsem ještě před chvilkou viděla úplně jasně, jako by se znenadání ztratilo v mlze.

S povzdechem jsem se sesunula na pohovku a natáhla se po mobilu. Od Oskara žádná zpráva nepřišla. Vztekla jsem praštila rukou do gauče a do očí se mi znovu nahrnuly slzy. Kam to asi může člověk dotáhnout, když sám sobě připadá jako otravná ufňukaná holka? Jednoznačně nikam. Kdykoli jsem si v uplynulých dnech myslela, že už jsem konečně za vodou, znovu se ve mně zvedla vlna všech těch pocitů.

Zastrčila jsem mobil pod čalouněný polštář a hřbetem ruky setřela rozmazanou řasenku z tváří. Zhluboka jsem se nadechla. Ve kterém okamžiku se vztah mezi mnou a Oskarem změnil, kdy nás to začalo hnát každého jiným směrem, aniž jsme si to dokázali

přiznat? A jak jsme to spolu i přesto mohli vydržet tak dlouho, až do té poslední rány?

Pokusila jsem se ty myšlenky zaplašit dřív, než se mě opět zmocní vztek z posledních dní a promění mě v ubrečenou trosku. Potřebovala jsem plán, dobře vystavěný plán, kterého bych se teď mohla držet, upínat se na něj a pevně se do něj zakousnout. Popadla bych kufr a odjela, prostě zmizela. A vědět bych všem dala, teprve až bych byla pryč z Berlína. Až bych byla dostatečně daleko od Oskara, tak daleko, že to gumové lano, které nás tak dlouho drželo u sebe, by se konečně přetrhlo.

Narovnala jsem se, odhodlaná vyhrabat se z hlubin gauče, když se potichu a nesměle ozval telefon ukrytý pod polštářem a způsobil mi chvilkový šok, který se okamžitě rozplynul během hektického hledání v záhybech pohovky. Jakmile jsem telefon držela v ruce, z displeje na mě zasvítilo jméno Clémence. Potlačila jsem rozčarování, odkašlala si a zahájila rozhovor chraplavým: „Haló?“

„Pepe, prcku, to je dobře, že jsem tě hned zastihla. Nejsi v práci?“

Hlas můj o čtyři roky starší sestry byl příjemný, ale dnes mi připadal podivně nalomený, úplně jiný než normálně. Musela předtím plakat. Přitom byla z nás dvou určitě ta temperamentnější, malý kulový blesk s výškou sto pětadesát na podpatcích a silným hlasem, který obvykle přehlušil všechny okolo. Pláč opravdu nebyl součástí jejího repertoáru, takže jsem okamžitě zbystřila. Než jsem odpověděla, znovu jsem si odkašlala.

„Čau, Clem. Jsem právě doma, pár věcí se změnilo, musím ti o tom povyprávět.“

„Prcku, poslouchej, budeš mi to muset říct jindy. Stala se hrozná věc. Mamie měla nehodu. Je v nemocnici a...“ trošku se zadrh-

la a mně se zdálo, že za ní slyším ruch v obchodě, rychlé kroky, útržky slov, „... nevypadá to dobře.“

„Co se stalo?“ Skoro jsem zaječela, zdálo se mi, že mi do krku spadla ježatá koule a chce mě zadusit. Mých devětadvacet let rázem zmizelo a já jsem si připadala vyděšená a ochromená bezmocí jako malé dítě.

„Nevíme přesně. Je to záhada, zřejmě vypadla z okna na půdě. Naštěstí skončila v křoví a to zmírnilo dopad.“

„Z okna na půdě? Mamie vypadla z okna na půdě? Chceš mě tahat za nos? Z toho se přece vypadnout nedá!“ Dolní hrana jediného okna v prostorné střešní místnosti se nacházela dobrý metr nad zemí a měla široký dřevěný parapet. Jako dítě jsem se ráda v noci tajně proplížila nahoru, uvelebila se na měkkých poduškách a četla si ve světle baterky, dokud se mi oči samy nezavřely únavou. Aby člověk z toho okna vypadl, musel by vyšplhat na široké prkno, dolézt až ke kraji a trochu se odrazit – to jsou všechno věci, které by mamie nikdy neudělala. Ani jsem si nebyla jistá, jestli by jí to stářím zesláblé svalstvo vůbec *dovolilo*.

„Já vím,“ přerušila moje úvahy Clem. „Říkala jsem, že to je záhada. Nic přesně nevíme, protože se s ní ještě nedá mluvit. Fakt je, že spadla a je na tom hodně zle. Měla bys co nejdřív vyrazit na cestu. Táta je na konferenci na Tchaj-wanu. Zkusí přijet, ale bude to až za pár dní.“

„Co se jí přesně stalo?“ zeptala jsem se ustrašeně.

„Rozsah poranění nám ještě neřekli. Zjevně si zlomila pár kostí. Teď dělají magnetickou rezonanci, aby zjistili, jestli si neporanila lebku.“

Musela jsem polknout. V uších mi duněla ta poslední slova, „neporanila lebku“.

„Hned tam jedu. Stejně jsem měla v plánu ji navštívit, už mám

sbaleno.“ Během telefonátu jsem vstala, vzala peněženku a dala ji do kabelky. „Dej mi prosím hned vědět, kdyby se něco změnilo nebo kdyby vám řekli něco dalšího.“

„Jasně, a ty zavolej, hned jak dorazíš do *Petite Sorcière*. Přijedu tam pro tebe. Jeď opatrně, jedna příbuzná v nemocnici mi úplně stačí!“

La Petite Sorcière, to byl název venkovského stavení mé babičky, kde jsme s Clem trávily všechny letní prázdniny uprostřed voňavých levandulových polí. Vždycky, když jsem ucítila tuhle vůni, ať v kavárně, kde byly kyticky levandule součástí výzdoby stolků, nebo ve vlaku, když mě chtěla předběhnout starší dáma a její parfém se za ní ještě chvíli vznášel ve vzduchu, mě myšlenky okamžitě přenesly do Provence, kde jsme si se sestrou a dětmi prázdninových hostů hrály s míčem nebo běhaly v doprovodu psů ze sousedství po zdánlivě nekonečných polních cestách, na nichž mě vysoká tráva šlehala do lýtek... A samozřejmě jsem si vzpomněla i na to, jak jsem mlsala všechno to vynikající cukroví, které mamie dokázala vykouzlit. Pokud si pamatuju, celé týdny jsem nejedla nic jiného než zákusky z odpalovaného těsta zvané *éclairs*, koláčky *tarte* nebo madlenky. Sestra se tam po maturitě odstěhovala. Nelákala ji jen krásná krajina a to, že chtěla být babičce nablízku, ale především něžné city; vzala si svou lásku z mládí, Gasparda, a od té doby s ním žila v domku necelých deset minut jízdy autem od mamie.

Popadla jsem kufr a kabelku. Žlutý Volkswagen Brouk na mě čekal před berlínským činžovním domem. Když jsem nakládala tašky, došlo mi, že jsem nahoře samozřejmě zapomněla klíče od *Petite Sorcière*, kreditku a doklady od auta. Chtě nechtě jsem musela znovu vyšlapat schody do svého malého dvoupokojového bytu v nejvyšším patře.

Cestou nahoru jsem potkala Jonase s jeho dvouapůlletou dcerou Felicií v náručí. Usmál se a zůstal stát, nejspíš aby se mnou prohodil pár slov. Já jsem ale omluvným mávnutím ruky odmítla, příliš ponořená do vlastních myšlenek a pocitů, jen jsem neodolala a lehce štípla Feli do baculaté dětské ručky.

„Penelope, počkej,“ volal za mnou Jonas, když jsem spěchala po schodech. Otočila jsem se a ještě zahlédla, jak si rukou projel blondaté kudrny. Bylo to zvláštní... Ačkoli jsme se v posledních letech vídali jen zřídka, každé gesto svého někdejšího nejlepšího přítele jsem znala naprosto dokonale. Věděla jsem, že když si takhle prohrábne vlasy, je nervózní. Musel cítit tutéž nejistotu jako já, ten pocit mezi dvěma lidmi, kteří se odcizili, přestože jednu dobu si byli velice blízcí. Prostě jsem to nedokázala se-trást, když jsme se potkávali. Vzдорovitá kadeř mu jako vždycky zase spadla do očí.

„Dopoledne jsem před domem potkal Oskara. Dal mi pro tebe...“ Začal složitě prohledávat kapsy, dceru přitom pořád držel v náručí. Ta se bavila tím, že tatínkovi zakrývala oči. Poslepu nahmatl kapsu u kalhot, s triumfálním „voilà“ vylovil drobný kovový předmět a natáhl ke mně ruku.

Klíč. Ten, který jsem dala Oskarovi, když ve svém bytě jednou nechal přespat kamarády a bydlel mezitím u mě. Klíč mi už nevrátil a dál jsme o tom vůbec nemluvili. Tehdy nám připadalo správné a přirozené, že mohl přicházet a odcházet, jak se mu líbilo. Zírala jsem na klíč v Jonasově dlani jako opařená.

„Jsi v pohodě? Myslel jsem, že o tom něco víš... Aspoň to tak vypadalo, když mi ho Oskar dával,“ řekl Jonas nesměle.

Stočila jsem pohled k jeho očím, kterými se na mě znepokojeně díval. Nepřítomně jsem přikývla, natáhla ruku a scházela po schodech k nim dolů. Feli mě napodobila a s úsměvem ke mně

vztáhla ruku. Teď jsem ji ale nešťípla, jen jsem si vzala klíč a strčila ho do kapsy u kalhot.

„Jo,“ odpověděla jsem a snažila se vzpamatovat. „Všechno se vyjasnilo.“ Vyhnula jsem se Jonasovým očím a pohlédla na prázdné schodiště. Že vlastně nebylo co vyjasňovat, že Oskarův krok vyřešil všechno, co bychom si mohli říct, to jsem mu teď nebyla schopná vysvětlovat. Měla jsem v té chvíli před sebou mnohem důležitější záležitosti. „Jsem na odjezdu do Puimissonu,“ vypadlo ze mě. „Babička je v nemocnici, víš, ona spadla.“

„To mě mrzí,“ řekl účastně Jonas.

„Mezí,“ zažvatlala vzápětí Feli a připlácla si malou ruku na ústa, což musela odkoukat od starších dam, které v každičkou denní dobu klevetily v pekařství za rohem. Musela jsem se i přes své starosti usmát a pohladila jsem její blondatou kšticí. Chtěla mě na oplátku chytit za černé kadeře, naštěstí však nebyly dost dlouhé, aby na ně dosáhla. Takže se přece jen vyplatilo, že jsem si před dvěma týdny nechala zkrátit vlasy na délku po ramena.

„Díky, díky vám oběma,“ vykoktala jsem ze sebe a nohou našla další schod. „Já už musím.“

„Jo, jasně. Ať je babičce líp.“

„Díky,“ zopakovala jsem, otočila se a vyrazila po schodech nahoru.

„Jo, Pepe,“ uslyšela jsem jeho hlas a znovu se na něj podívala. „Můžeš mi zavolat kdykoli, kdybys měla trable, víš to, vid’? Jsme přece kámoši.“

Věnovala jsem mu vděčný úsměv. Jak tam tak stál, s dcerkou v náručí, dobráckým pohledem, slibem, že mu můžu zavolat, připomněl mi všechny ty večery, které jsme tehdy jako kamarádi strávili spolu, a přepadla mě touha ty důvěrné chvíle vrátit.

„To víš, že jo,“ slíbila jsem mu a spěchala dál. Několika kroky

jsem byla u dveří svého bytu, posbírala věci a ve chvílce už jsem seděla v autě s nohou na plynu.

Bylo už po západu slunce, když jsem minula Schwarzwald, nechala za sebou Freiburg jako poslední větší německé město a oklikou přes švýcarský venkov jsem dorazila k francouzským hranicím. Když jsem si uvědomila, že už jen stěží udržím víčka, pronajala jsem si pokoj ve skromném dálničním motelu. Mezitím přišlo několik stručných zpráv od Clem mapujících průběh dne: Mamie měla kromě různých zlomenin také otřes mozku a byla apatická, závažnější úraz hlavy si však zřejmě nepřivodila. Sice to znělo dobře, mou starost o babičku to ale úplně neuklidnilo. Co to znamená, že je apatická? Je to snad běžná reakce na takový pád? Během psaní zpráv s Clem jsem si na Googlu vyhledávala, jaké následky mohou člověka potkat po těžkém pádu, a někdy mezi tím jsem upadla do neklidného spánku.

Dalšího rána jsem vyrazila na druhou etapu své cesty. Jízda po Francii se mi líbila, s potěšením jsem sledovala měnící se krajinu i střídání dialektů na odpočívadlech. Ráda jsem řídila svoje autíčko, které jsem v osmnácti zdělila po matce. Matka bývala typická Berlínanka, jakých už se dnes moc nevidí, kdežto otec se narodil a vyrostl v Provinci. V době studií přijel jednou jako turista do Berlína, a i když chtěl ve městě strávit vlastně jen týden, zůstal tam nakonec navždycky, protože se zamiloval do Flory, mojí matky. Dneska pracuje jako profesor v oboru literární vědy na Mnichovské univerzitě a vždycky pendloval mezi oběma městy, zatímco maminka... Při té myšlence jsem sevřela volant pevněji. Už skoro dvacet let jsme tímhle autem vyráželi do světa, už tenkrát, když jsme ještě byli čtyři. Uchovávalo bezpočet vzpomínek ze všech těch cest a výletů, které jsme společně podnikali.

Zesílila jsem rádio a zaposlouchala se do zpráv, jenže už za pár

okamžiků se o pozornost začaly opět hlásit myšlenky na mamie. Neporazitelnou Mathilde s pevnou vůlí i citlivým porozuměním pro druhé, kterou životem provázela zdánlivě nepolevující síla. Nezastavila ji ani dědečkova smrt. Držela se nad vodou, dál vedla *La Petite Sorcière*, penzion, který spolu pár let předtím založili v opuštěném domě uprostřed levandulových polí. Sousedí i obyvatelé okolních vesnic jí přitom pomáhali.

I my jsme od té doby musely tu a tam přiložit ruku k dílu. Už jsme netrávily prázdniny na polích a u zvířátek jako dřív, nýbrž vytřepáváním peřin a hlavně prací v kuchyni, kde jsem mamie, jak jsme jí láskyplně říkaly, koukala při vaření a pečení přes rameno. Tady vzplála moje vášeň pro hnětení těsta, míchání krémů a zdobení dortů. Celé hodiny jsem se od ní učila připravit dokonalé odpalované těsto, správně vytvarovat croissant i to, jak pravá vanilka vykouzlí jedinečnou chuť krému pro *éclair*s.

„Už jsi opravdová cukrářka,“ chválila mě babička vždycky, když jsme se rozplývaly nad čerstvě upečenými lahůdkami, než jsme je předložily hostům. A mně se rozzářil obličej, už tak dost rozžhavený od horka v kuchyni. Mamie mě pyšně objala a ještě jednou se se mnou zatočila dokola, až se z našich zástěr vznesl obláček mouky...

Při vzpomínce na ty časy se mi udělalo těžko u srdce. Pomyslela jsem na mamie, zkusila jsem si ji představit, jak leží v nemocniční posteli, oči zavřené. Obrázek se ovšem od mé rozesmáté babičky tolik lišil, že zůstal zamlžený.

Uháněla jsem po francouzské dálnici ve svém křiklavě žlutém autě. Kolikrát už jsem tuhle trasu projela... Zнала jsem každé odpočívadlo, jméno každé obce a věděla jsem, v kterých místech už naladěná stanice v rádiu přestane hrát. Jakmile v něm začalo šumět, otáčela jsem knoflíkem dál a poslouchala tu jemné zvuky

klavíru, tu nějakou debatu o kultuře, politice či posledním fotbalovém zápase nebo jsem si pobrukovala v rytmu známých songů. Většina písniček mi bohužel připomínala, co se stalo mezi mnou a Oskarem. Při přestávkách na odpočívadlech jsem si pořád dokola kontrolovala zprávy, pátrala ve zmeškaných hovorech, ale nehlásil se. Copak mi nemohl poslat ani pár slov, třeba *Mrzí mě, že to takhle dopadlo* nebo *Doufám, že se máš dobře*, cokoli, co by naznačovalo alespoň špetku soucitu? Zjevně si myslel, že vrátit klíč je dostatečně výmluvné, abych pochopila, jak věci vidí on. Ano, skutečně jsem to poselství pochopila, bylo mi to jasné, už když mi do telefonu přiznal svou nevěru s nějakou Isou. Už mě nechtěl, už neměl o náš vztah zájem. Chtěl tu druhou ženskou. Je to snad dost k ukončení vztahu, který trval tři roky? Jeden telefonát, pár frází, vrátit klíč a sbohem, tvá Máňa? Nemají si lidi sednout, o všem si promluvit, rozebrat, co se pokazilo? Na to bychom museli být dva, a Oskar tuhle potřebu zjevně necítil. V očích mě začaly pálit slzy vzteku, ale odhodlaně jsem je zaplašila a soustředila se na cestu. Najednou jsem zjistila, že už jsem od *Petite Sorcière* jen kousek, ale v zamyšlení jsem si to ani neuvědomila.

Zvlněnou krajinu pokrývala jasná fialová barva levandulových polí, vlahý větřík pohupoval jejich květy ve vlnách sem a tam. Bylo to jedno veliké voňavé fialové moře. Jen v dálce jste mohli rozeznat skalnaté okraje Verdonského kaňonu. Když vůz zdolal další kopec a vyjel na vrchol, otevřel se přede mnou výhled na venkovskou usedlost, která tam osaměle stála obklopená pláněmi levandulí – byla to *Petite Sorcière*. Ten pohled jako by mě osvobodil, sejmul ze mě tíhu, která se mi během jízdy nastrádala v hlavě. Jako by mi zbývalo jen dojet k domu, a tam budu zase volná, odhodím všechnu přítěž, pocítím lehkost a volně se nadechnu. Přidala jsem plyn a autíčko se ještě jednou vzepjalo k výkonu, aby mě rychle

dovezlo do mého útočiště. Motor hlasitě zaburácel, téměř poskočil radostí a svištěl dolů z kopce. Nalevo i napravo ode mě se levandulové květy proměnily ve fialové blesky, které mě povzbuzovaly na cestě k cíli. Blížila jsem se k domu, už jsem viděla jeho dřevěné trámy, bílé stěny a střechu jako vyčnívající tmavý trojúhelník, zahlédla jsem první tyrkysové okenice i tři schody vedoucí k hlavním dveřím. V zatáčce před stavením jsem zpomalila, projela ji hezkým obloukem a po písčité cestě dojela k místu, kde jsem strávila každické léto svého dětství. Tak dobře jsem to tu znala, a přece jsem si zároveň uvědomovala, kolik času od té doby uplynulo a že už dávno nejsem ta malá holka, která si tady v polích hrávala na schovávanou a v noci ji děsilo skřípání starých dřevěných trámů.

Kousek před domem jsem zahrnula na pískem vysypaný plácek, který se používal jako parkoviště. Žádné jiné auto tu nestálo, přestože mi Clem řekla, že včera dorazili dva hosté z Velké Británie, které ubytovala. Nejspíš se vydali objevovat krásy okolí. Podívala jsem se na dveře a skoro jsem očekávala, že uvidím babičku, jak tam stojí s rukama v bok a volá: „Pepe, honem pojď dovnitř, už na tebe čeká čerstvá limonáda!“ A potom, už tišeji: „A mandlové koláčky.“ Jenže tam nikdo nečekal. Ani ne pět vteřin po tom, co jsem vystoupila, se ozvalo hlasité mňouknutí a naproti mi přicupital Falko, heboučký sněhobílý kocour, kterému jsme se sestrou směly vybrat jméno. Babička na nezvyklé pojmenování hudovala a říkala mu prostě Fousek. Zvedla jsem ho do náruče, abych se s ním přivítala a pořádně ho k sobě přitiskla, což přijal s melodickým vrněním.

„Aspoň že ty jsi pořád tady, miláčku,“ šeptala jsem mu do měkkého kožichu. „Jestlipak víš, kde je naše mamie?“

S Falkem v náručí jsem se vydala k domu, ale obešla jsem ho z pravé strany, kde mě lákaly červeno-žluté plody na velké bro-

skvoni na rohu. Musely to být letošní první broskve, jen málo druhů broskvoní má zralé plody už v červnu tak jako tahle. Babiččina zahrada, kterou založila vedle domu, se už skutečně skvěla v plné nádheře. Odevšad na mě svítily syté barvy, zelené listy salátu, červená rajčata, žluté citrony na stromě i celá řada bylinek v nejrůznějších odstínech zelené, které lemovaly záhonky.

Pohladila jsem Falka a zašeptala: „O tohle se teď my dva musíme postarat nejdřív, vid?“ Kocour však ve svých dvanácti letech nejevil už ani mírnou snahu o to, aby někde přiložil ruku, nebo spíš tlapku k dílu. Škubal sebou v náručí, dokud jsem ho nevrátila na zem, a hrdým kočičím krokem odkráčel přes záhony směrem k živému plotu z šeríku, který se vinul podél domu. Do těchto keřů se mamie musela zřítit. Podívala jsem se nahoru k oknu z půdy. Přeběhl mi mráz po zádech. Rychle jsem se vrátila k autu, vyndala kufr a kabelku a konečně vyšla po třech schodech k domovním dveřím. Pohledem jsem zavadila o mosazný štítek na zdi vedle dveří, přelétla už sotva patrnou postavu čarodějnice a nápis se jménem domu. Když jej moji prarodiče tehdy koupili, nemuseli si dlouho lámat hlavu s tím, jak penzion pojmenují. Dům už jméno měl, a nejspíš ho míval i dávno předtím, když dřevěné podlahy ještě tak nevrzaly a stěny byly čerstvě omítnuté, štítek se leskl a písmo bylo jasně čitelné.

Když jsem překročila práh a odložila zavazadla, obklopila mě vůně starého dřeva. Prsty jsem přejela po tmavém, hrubě opracovaném dřevěném zábradlí kolem schodiště, které vedlo nahoru do patra. Tam se nacházely čtyři hostinské pokoje babiččiny malé říše. Dřevěné prkenné podlahy v celém domě pokrývaly světlé tkané koberce. Nábytek v pokojích v průběhu času vyrobil můj dědeček společně s kamarádem tesařem a babička postupně na bleších trzích posháněla svícny, knihy, staré budíky, obrazové

rámy a glóbusy a láskyplně je rozmístila v ložnicích. Na komodě v chodbě stál černý bakelitový telefon s kulatým otáčecím ciferníkem a šňůrou, který mě přenášel do dávných časů, kdykoli jsem jej použila. Stočila jsem pohled na schodiště. Nechala jsem kabelu i kufr ležet na chodbě a odhodlaně jsem se vydala po schodech nahoru. První patro jsem minula bez povšimnutí a místo toho jsem se obrátila k úzkému schodišti vedoucímu na půdu. Nedalo mi to a musela jsem se přesvědčit, jestli tam nezůstalo nějaké vysvětlení babiččina neštěstí. Vystoupala jsem tmavým schodištěm nahoru, a když jsem otevřela dveře, na okamžik mě oslepil sluneční svit, takže jsem skoro nic neviděla. Oči si jen pomalu přivykaly na jasné světlo. Zastavila jsem se na podestě a rozhlížela se. Otevřeným oknem dopadaly dovnitř sluneční paprsky a v jejich záři tančily prachové částičky. V policích nalevo i napravo a po celé místnosti byly rozestavěné krabice a bedny, tašky a všelijaké harampádí. Přímo přede mnou se nacházel okenní parapet, z něhož babička spadla. Proklestila jsem si cestu mezi bedýnkami a přejela rukou po měkkém dřevě okenní římsy vyhřáté sluncem. Jak jen mohla mamie vypadnout? A co ji sem nahoru vůbec přivedlo? Pohledem jsem zkontrolovala parapet po celé délce, ale kromě polštářů a přikrývek jsem nic neobjevila. Bokem jsem se posadila do podušek a podívala se dolů na křoví, kam mamie dopadla. Pomyšlení na bolest, kterou při nárazu musela prožít a ještě pořád ji trápí, mi vehnala slzy do očí. Zamotala se mi hlava. Zavřela jsem okno a opřela se zády o stěnu. Zhluboka jsem se nadechla.

Musela jsem poslat zprávu Clem, že jsem dorazila. Pomalu jsem sklouzla z parapetu, vyšla z půdy a sešla dolů do přízemí. Vzala jsem z kabelky telefon a vydala se do salonu, který se nacházel vedle kuchyně. V normálním případě by mou mysl ukonejšily teplé barvy koberců a běhounů i útulný jídelní kout, kde se v deš-

tivých dnech a v chladnějších obdobích roku podávala snídane. Jenže dnes mi všechno připomínalo babičku a prohlubovalo mou starost o ni. Prošla jsem místností, pohladila přitom tmavohnědý klavír, na který žádná z nás hrát neuměla, ale spousta hostů ano, a dosedla jsem na křeslo před krbem. Připadalo mi, jako by z nábytku také vyzařoval smutek, jako by sdílel mou starost a chyběla mu babiččina čínorodá přítomnost.

Povzdechla jsem si. Ruce i nohy jsem měla těžké. Jak jsem tu seděla a tak mocně cítila přítomnost babičky, začalo mi docházet, co by ta událost mohla přinést. Že už s mamie možná nikdy nebudu moct mluvit. Už nikdy jí nebudu moct zavolat a požádat ji o radu, až budu na dně. Už nikdy neuslyším její smích. Všechno to na mě najednou dolehlo, obavy, vztek, smutek, vyčerpání z dlouhé cesty. Z očí mi začaly téct slzy, a tentokrát jsem jim nebránila.

2

○ hodinu později jsem seděla v autě své sestry, starém kabrioletu BMW, a byly jsme na cestě do nemocnice v Riezu. Clémence působila vyrovnaněji než v telefonu. Vlasy jí ve větru vířily kolem obličeje a pořád se ke mně otáčela, aby se přesvědčila, jestli naslouchám jejímu vyprávění, s nímž začala už ve chvíli, kdy mi zvedla telefon. Jakmile jsem jí ohlásila svůj příjezd, začala mi líčit, co měla na srdci, a téměř plynule na svou řeč navázala, když zatroubila před domem a já vyběhla na prostranství před *Petite Sorcière*.

„Je to záhada, Pepe. Nikdo nechápe, co se stalo, nijak si to nemůžeme vysvětlit. Prostě to nedává smysl. Měli jsme štěstí, že jeden sedlák na poli s levandulí ji viděl padat a hned zavolał záchranku. Taky už neleží na JIPce. Ale je otupělá a tak nějak o sobě neví. Pepe, je to hrůza, vidět ji tam takhle ležet.“ Clem na mě ze strany vrhla krátký pohled. Oči měla zvýrazněné černou tužkou a bylo vidět, že plakala. Bylo mi jasné, co si včera protrpěla, když se o nehodě dozvěděla.

„Co jenom dělala tam nahoře?“

Dřív mamie chodila na půdu jen tu a tam, aby tam vyhostila věci, které už se nikdy neměly vrátit do nižších pater. To se ale stávalo tak jednou za tři roky.

„Vážně jsem ráda, že jsi tady,“ přerušila Clem moje myšlenky. „Nevím, jak bychom to tady jinak všechno zvládli. Dneska ráno jsem zajela do penzionu připravit hostům snídani, to ale nejde každý den. Mám taky na starost knihkupectví. Je tam sice brigádnice na výpomoc, jenže ta nemůže dělat všechno sama. A Gaspard má plno práce v restauraci.“ Clemin manžel byl jako kuchař pěkně zapřažený. „Myslíš, že bys mohla v *Petite Sorcière* pomoci? Jen dokud budeš mít čas, samozřejmě. Pokusím se co nejdřív někoho najít, kdo by to mohl dělat, než se mamie zase zmátoří, a možná i potom, kdyby už toho na ni bylo moc...“ Odmlčela se a já cítila, jak moc se o mamie bojí. Naše společné obavy, že už se babička možná nikdy nepostaví na nohy, zůstaly nevyřčené. Položila jsem jí ruku na předloktí.

„To zvládneme. Vezmu si to všechno na starost.“

„Jenom než budeš muset zpátky do práce,“ řekla Clem a vděčně se na mě usmála.

„Tam už nemusím. Vyhodili mě,“ vyletělo ze mě.

„Cože?“ Clem na chvíli zastavila. Za námi zatroubilo auto, Clem na řidiče mávla a pak se s cuknutím zase rozjela.

„Jo, a to ještě zdaleka není všechno. Ale to ti řeknu až potom.“

Odbočily jsme na parkoviště u nemocnice. Naučeným pohybem nasměrovala Clem vůz do malé mezery před hranatou budovou.

„To si piš. Musím slyšet všechno!“ Vypnula motor a vytáhla klíček. „Mamie má pokoj pro sebe, takže k ní můžeme i mimo návštěvní hodiny.“

Sklíčeně jsem vystoupila z auta a následovala sestru skleněnými dveřmi do nemocnice. Procházely jsme nekonečnými chodbami, které vypadaly jedna jako druhá, natřené bílou a žlutou barvou, sterilní a neosobní. Konečně Clémence u jedněch dveří zastavila a bez zaklepání stiskla kliku. Tam ležela, hubená a bledá, stříbrné vlasy rozprostřené na polštáři kolem obličeje, oči zavřené. Bílá ne-

mocniční košile jen podtrhovala strašidelnost jejího vzhledu. Skrz vyšívané závěsy na malém okně dopadalo do pokoje světlo. Jak se závěsy pohupovaly, pár slunečních paprsků proniklo vyšívaným vzorkem a vytvořilo na babiččině obličeji roztančenou mozaiku. Přistoupila jsem k posteli a vzala babiččinu chladnou ruku do své.

„Mamie,“ vydechla jsem.

Clem jí věnovala láskyplný pohled, políbila ji na čelo a šeptem pozdravila. Pak se obrátila ke květinám na stole. Se slovy: „Že se o to taky nikdo nepostará, prostě tam nedali vodu,“ popadla kytici smutně vadnoucích květů a už byla zase venku ze dveří.

Jako v mlhách jsem si sedla na okraj postele, prsty jsem stále svírala babiččinu ruku a něžně ji hladila. Snažila jsem se zadržet slzy.

„Mamie, cos to udělala?“ ptala jsem se tiše. Dýchala klidně. Po chvíli mou pozornost přitáhly přístroje kolem postele. Jedna hadička vedla od babiččiny druhé ruky k sáčku s infuzí, který visel nad postelí, z jiného přístroje se ozývalo pravidelné pípání v rytmu jejího srdce. Další sáček se nacházel na okraji postele a drenážní hadičkou, která mizela pod přikrývkou, byl spojený s jejím tělem. Všechno mi to nahánělo hrůzu.

Pak jsem najednou zaslechla nějaký další zvuk. Chraptivé zasípání. Podívala jsem se na babiččin obličej. A viděla jsem, jak se jí zachvěla víčka. Polekaně jsem zkontrolovala údaje o srdečním rytmu. Neměla bych zavolat sestru? Babiččin další pokus něco říct mě zadržel. Naklonila jsem se blíž, abych jí rozuměla.

„Kni... kuch...,“ vyšlo chraplavě z jejího hrdla.

„Já jsem Pinou, babi, Pinou. Jsi vzhůru?“ Pinou mi říkala jen ona a já doufala, že by jí to jméno mohlo pomoci, aby mě poznala.

„Zvlášť... ně... co... zvlášť...“

„Mamie, jsi vzhůru?“

„Zvl... kni...,“ opakovala.

Byla snad v deliriu? Tak ráda bych jí pomohla dát těm slovům smysl, ale neměla jsem tušení, co mi chce sdělit. Mamie vypadala rozčileně, víčka se jí chvěla, opět pohybovala rty, jako by se snažila něco říct.

„Kni...“, ale dál se babička nedostala. Slabika zanikla v tichu, víčka se zklidnila a dýchání se zase zpomalilo.

Nehýbala jsem se, čekala jsem, jestli znovu promluví nebo se pohne. Pak se otevřely dveře a rychlými kroky vešla Clémence s vázou v ruce.

„Řekla jsem sestrám, ať si toho líp všímají a že do vázy patří rozhodně i voda.“ Zavadila pohledem o můj obličej. „Co se děje?“

„Mamie se probírala, něco říkala.“

„Něco říkala?“ Clem nevěřicně pohlédla na babičku, která tam ležela a nevydala ani hlásku, a pak zase na mě. „Co říkala?“

„Něco jako ‚kniha‘ a ‚zvláštní‘.“

Clem se na mě dívala se svráštělým čelem. „Třeba se jí něco zdálo. Zavolám sestru, ať se na ni podívá.“ A zase z pokoje odešla.

Na naše naléhání sestra zavolala lékaře. Byl mladý a měl obuté křiklavě žluté tenisky, které na tomhle místě působily téměř nepatřičně. Pověděly jsme mu o babiččině chaotickém proslovu. Prohlédl ji, rozevřel jí víčka a malou baterkou posvítil do očí. Pak se obrátil k nám.

„Takže, jak už víte, paní Mariauxová utrpěla otřes mozku,“ začal lehce huhňavým hlasem a prsty si přejížděl přes tenký knírek. „Typickým příznakem je dezorientace a apatie. Vaše babička je opravdu vyčerpaná. Kromě toho jsme jí dali léky proti bolesti, které mohou dezorientaci ještě prohloubit. Jak dlouho tento stav potrvá, to ještě nemůžeme s určitostí říct.“ Pořád se střídavě díval

na pacientku a na mě s Clem. „Horší by mohly být ty zlomeniny, a těch máme hned několik. Mnohonásobné zlomeniny levé nohy, dvě žebra jsou nalomená, musíme si dát pozor na kyčle. Předpokládám, že už se léčila s artrózou kyčelního kloubu. Při pádu si způsobila pohmožděninu v pánevní oblasti, ty určitě její bolesti zhoršují. Taková zranění se můžou zahojit i sama. Jelikož ale paní... ehm,“ podíval se na kartu, „paní Mariauxová je ve svých osmasedmdesáti letech už postarší dáma, nemůžeme s jistotou vyslovit žádnou prognózu, jak dlouho bude léčba trvat. Budeme pacientku sledovat.“ Tím své sdělení zakončil, znovu si uhladil knírek a podíval se na Clem. Když nepřicházely další otázky, řekl méně formálním tónem: „Jedte domů a trochu se z toho leknutí vzpamatujte. Kdyby se na jejím stavu cokoli změnilo, budeme vás okamžitě informovat.“

Poděkovaly jsme, nerozhodně zůstaly ještě chvíli stát u babiččiny postele a pak jsme se obrátily k odchodu. Chtěla jsem zrovna něco říct, když Clem potichu zaklela. Dívala se na mobil a netrpitlivě něco vytukávala.

„Promiň, Pepe, mám fofry. Ta brigádnice mi napsala přímo román. V obchodě je to evidentně vzhůru nohama. Mají problém s programem na objednávání, s tím stoprocentně strávím dnešní večer. Takže tě jenom vysadím, jo?“ Během jízdy se snažila nejpalcivější potíže vyřešit přes handsfree. Já jsem ve vzpomínkách dosud prodlévala u babičky. Když jsme dorazily k *Petite Sorcière*, zakryla Clem rukou mikrofon a jen zahalekala:

„Promiň, Pepe, že mám tak naspěch. Vážně bych ráda slyšela, co se v Berlíně přihodilo.“

„Klídek, na to už si čas najdeme, teď budu přece tady.“

„Fajn, tak ahoj zítra, prcku! Dám vědět, kdyby mi volali.“ A pak už zmizela v zatáčce.

— — —

Když jsem překročila práh, byl dům temný a tichý. Nesvítilo se v kuchyni ani v salonu. Hosté se evidentně odebrali do pokojů. Šla jsem do kuchyně a naplnila Falkovi misku. I když zrovna nebyl nikde vidět, bylo mi jasné, že se brzy začne shánět po jídle a přicupitá sem kočičími dvířky. Sama jsem si z košíku vzala croissant, který musel zůstat od snídaně. Posadila jsem se v obývacím pokoji do křesla u studeného krbu a poslouchala zvuky domu, praskání v trámech, vítr, který ovíval staré zdi a byl zdrojem uklidňujícího šumění okolních levandulových polí, a chroupala jsem suchý roh-lík. Myšlenky mi opět utekly k mamie, k neštěstí, které ji při té nehodě potkalo. Znovu jsem se ptala sama sebe, jak se to mohlo stát. Proč byla mamie na půdě a co se tam nahoře stalo, že vy-padla z okna? Jednoduše jsem si tu scénu nedokázala představit. Potřebovala snad umýt okno nebo ho chtěla z nějakého důvo-du opravit a uklouzla přitom? To bychom ale museli najít aspoň kbelík s hadrem nebo nějaké náradí. Co jiného by ji tam nahoru zavedlo? Myslela jsem na mamie, na tu temperamentní babičku z mých vzpomínek, srovnala ji s pobledlou starou ženou, kterou jsem dnes viděla v nemocnici, a zavrtěla jsem hlavou. Jak se může život změnit, jak rychle se člověk dostane na šikmou plochu a rá-zem všechno ztratí. Ta představa mi naháněla strach. Co když to mamie nezvládne? Zahнала jsem tu myšlenku dřív, než jsem ji mohla domyslet do konce. Mamie to zvládne, zatím vždycky všechno překonala. Mohla jsem na ni jen myslet a podporovat ji, jak to jen bylo možné.

Chvilí jsem seděla bez hnutí a pak jsem pracně narovнала ztuhlé klouby. S pocitem bezmoci jsem se dovlekla do chodby a otevře-la dveře do malé místnosti, která se využívala jako kancelář. Byl tam věšák na klíče. Podívala jsem se, které dva pokoje obsadili hosté, a sáhla po klíči od nejmenšího pokoje v horním patře. Pak

jsem si došla pro kufr, který jsem odložila za dveřmi do salonu, a hodila si kabelku přes rameno. Vyšla jsem po schodech nahoru. Rozsvítila jsem lustr u stropu a provedla rychlou kontrolu: Pokoj se zdál být čistý, postel u zdi nalevo ode mě byla čerstvě povlečená. Ať už jsem za to vděčila sestře, nebo mamie, která ještě možná stihla připravit postele pro letní hosty, zamumlala jsem tiché *díky* a poslala je oběma imaginární poštou. Pootevřeným oknem na protější straně pronikalo do pokoje noční cvrkání cikád a šumění polí. Nasládlá vůně levandule vyplňovala celou místnost. Kufr jsem nechala stát u postele. Odložila jsem kabelku na bíle lakovaný psací stůl umístěný u okna a vystrachala z ní mobil, abych si nastavila budík na ráno. Pak jsem se připravila ke spánku. Sice jsem si nebyla jistá, jestli usnu, myšlenky vířící ve spirále mi asi sotva dopřejí klidu, ale chtěla jsem zachovávat rytmus, který jsem si naordinovala: Večer má jít člověk do postele a spát, aby se ráno mohl zvednout a věnovat se všedním povinnostem. A mou povinností teď bylo být tu pro mamie.

Sluneční paprsky, které pronikaly světlymi závěsy a hřály mě na kůži, mě příští den ráno probudily, ještě než zazvonil budík. Přestože to byl asi ten nejkrásnější způsob probuzení, nejradši bych se vrátila zpět do náruče noci a jejích uklidňujících a čarovných snů. V mysli mi vířily události posledních dní, Oskar, klíč v kapse u kalhot, babička, jak se jí asi dneska daří, jestlipak má velké bolesti... Pak jsem odhodila peřinu a vstala. Rychle jsem přešla pokoj a roztáhla závěsy. Naskytl se mi ohromující pohled. I když jsem na tomhle místě strávila už spoustu letních dnů, ještě jsem si nezvykla na barvy levandulových polí, skal v pozadí a jasné oblohy, na představení, které ranní slunce sehrávalo na jevišti z fialových květů, a na vůni, jež mě udeřila do nosu, jakmile jsem otevřela okno. Zhluboka jsem se nadechla a napadlo mě, že levandulová vůně by přece měla zklidňovat nervy. Doufala jsem, že se ten účinek projeví i u mě. Člověk by si sotva mohl přát víc než jedno celé pole pod okny.

Kufr ležel otevřený na podlaze u postele. Chvíli jsem se v něm přehrabovala, pak jsem na sebe hodila šortky a tričko a vcukuletu jsem proběhla koupelnou, o níž jsem se dělila se sousedním pokojem, kde právě nikdo nebydlel.

Když jsem nakonec sešla ze schodů, vládlo všude ticho. Nebylo ani osm hodin a hosté nejspíš ještě spali. Měla jsem ráda tenhle ranní poklid. Dveře do kuchyně zůstaly jen přivřené. Lehce jsem do nich strčila a zastavila se na prahu, abych na chvílku procítila rozruch ve svém nitru. Ranní slunce svítilo dovnitř oknem i prosklenými dveřmi na terasu a pohrávalo si s částechkami prachu nad dřevěným stolem vlevo ode mě. Celou místnost zalévalo jasnou září a propůjčovalo výrazný lesk tmavě zelené barvě kuchyňských skříněk na pravé stěně.

Odhodlaně jsem vstoupila a udělala několik kroků ke staré mohutné peci, která stála uprostřed jako kuchyňský ostrůvek. Přejela jsem prsty přes chladný kov a hladké dlaždice. S mamie jsme v ní upekly nespočet baget, chlebů a slaných koláčů, protože v jejím žáru se peklo úplně jinak než v tom moderním sporáku, který byl zabudovaný v lince. Vtom jsem si vzpomněla na čerstvé pečivo, které už nejspíš čekalo před vchodem. Vyběhla jsem do chodby a zamířila ke vstupním dveřím. Opravdu tam stála zelená bedýnka. Jakmile jsem ji zvedla, ucítila jsem neodolatelnou vůni čerstvých baget a máslové aroma croissantů. Jeden z místních pekařů zůstal navzdory moderním tendencím věrný starému zvyku a rozvážel zboží zákazníkům. Penziony, hotely i soukromá obydlí tak každé ráno rozmazloval čerstvým chlebem a jinými lahůdkami. Donesla jsem bednu do kuchyně a postavila ji na stůl. Pak jsem mrkla do lednice a s potěšením jsem zjistila, že Clem obstarala dostatek zásob. Ve včerejším rozčilení jsem se jí úplně zapomněla zeptat, jestli není potřeba nakoupit něco na snídani, ale lednice byla plná kráje- né šunky a dalších uzenin a sýrů, ovocných džusů, vajec a mléka. Dokonce tam položila lístek s poznámkou, že naši hosté nemají žádná mimořádná kulinářská přání, takže se spokojí s naší běžně podávanou snídaní. A tak jsem začala rychle připravovat na talí-

ře plátky uzenin a sýrů i nakrájené ovoce a zeleninu, jako jsem to dříve často dělávala s mamie. Dala jsem vařit vodu, nasypala kávu do francouzského presovače a připravila do konvičky čajový sáček. Potom jsem nakrájela chléb, vyndala z lednice skleničky s marmeládou a donesla med ze spížky, která se nacházela vedle vstupních dveří. S náručí plnou prostírání, talířů a příborů jsem se vydala na terasu, na otevření dveří mi musely postačit dva prsty a štouchnutí bokem. Do nosu mě okamžitě udeřila vůně levandule vznášející se v teplém letním vzduchu. Tři vteřiny jsem si vychutnávala ten pohled, pak jsem se pustila do přípravy stolu, na němž se za hezkého počasí podávaly snídaně. Nosila jsem podnosy, máslenku, karafy a skleničky s marmeládou, až jsem nakonec usoudila, že k snídani je bohatě prostřeno. Velký bílý slunečník jsem zatím neroztáhla, ranní slunce jen příjemně hrálo. Když jsem se vrátila do kuchyně, bylo mi jasné, že mi nezbývá ani minutka navíc. Nade mnou zavrzaly trámy, jako vždycky, když v pokojích někdo chodil. Jen malinkou chvilku jsem zaváhala, než jsem se rozhodla, že namís- to obvyklých vajíček dnes vykouzím malé překvapení na přivítanou. Rychle jsem vyndala vejce, mléko a mouku, rozklepla vajíčka do mísy, našlehala metličkou, přidala špetku cukru a soli, přilila mléko, přisypala mouku a pak jsem všechno míchala tak dlouho, až v těstě nebyly žádné hrudky.

Během šlehání mi v paměti vytanula vzpomínka na to, jak palačinky dřív dělala mamie. Tehdy jsem si vždycky přinesla z komory malou dřevěnou stoličku a postavila si ji vedle babičky. Pak jsem na ni vylezla a vzala si od ní mísu s těstem, abych ho mohla domíchat – a samozřejmě ochutnávat.

S mísou a metličkou v levé ruce jsem se přesunula ke sporáku, z věšáku na stěně vzala jednu z velkých pánví a postavila ji na plotnu. Pak jsem zapálila plyn. Počkala jsem půl minuty, na-

lila na pánev jednu naběračku těsta, které se hned začalo smažit. Jemnými pohyby v zápěstí jsem kroužila pánví pár centimetrů nad plamenem, abych vytvořila rovnoměrnou placku, pak jsem se zhluboka nadechla a vyhodila palačinku do vzduchu, kde se sama obrátila a přistála opět na pánvi. Vyšlo to. Mamie se mnou tenhle umělecký kousek musela až do úmoru nacvičovat, jelikož jsem neústupně trvala na tom, že to chci také umět.

Na pravou omáčku Suzette už jsem neměla dostatek času, a tak jsem z lednice vytáhla pomerančový džus a pomerančovou marmeládu, dala obojí do kastrůlku a přivedla k varu. Mezitím jsem hotovou palačinku nechala sklouznout na talíř a nalila na pánev další dávku těsta. Zatímco se smažila druhá palačinka, znovu jsem se zaposlouchala. Na schodech už byly slyšet kroky... Hosté by měli projít salonem, tam se nacházely druhé dveře na terasu. Po ránu, když po ní ještě pobíhal personál, byla kuchyně pro hosty tabu. Teprve potom ji mohli volně používat, mohli si sami připravovat nápoje i jídlo, protože jiné stravování u nás neměli.

Rychle jsem zalila vroucí vodou french press i konvičku s čajovým sáčkem. Když se dopekla druhá palačinka, usmažila jsem ještě jednu a hbitě rozkrájela několik jahod a pomeranč. Odstavila jsem z plotny omáčku, která mezitím zhoustla, na chvíličku vrátila palačinky jednu po druhé do pánve spolu s kapkou omáčky, aby se zase prohřály a získaly vůni a chuť pomerančů, potom jsem je naservírovala na talíře a ozdobila čerstvým ovocem.

„Voilà,“ ohodnotila jsem spokojeně svůj výtvar.

Když jsem vyšla ven na terasu, na konci velkého dřevěného stolu seděli dva muži, zabraní do hovoru. Jeden z nich byl přibližně v mém věku, ten druhý byl podstatně starší a měl husté bílé vlasy.

Byl oblečený v dokonale padnoucím světlém letním obleku a už jen klobouk mu chyběl k tomu, abych si jej spletla s hercem ze starého italského filmu. Mladší muž měl na sobě světle modrou košili, která hezky ladila s jeho krátce střiženými špinavě blond vlasy. S úsměvem jsem se k nim vydala a svůj příchod ohlásila pozdravem *Bonjour messieurs*, proneseným s právě takovou hlasitostí, aby si mě všimli, ale ne tak nahlas, aby byli nuceni svůj rozhovor přerušit, pokud by nechtěli. Byla to jedna z věcí, které jsem za celá ta léta odkoukala od babičky, jež k hostům vždy přistupovala se směsí zdvořilosti a srdečné pohostinnosti. Vypěstovala si cit pro to, co každý z hostů od své návštěvy v penzionu očekával – u jednoho to byl klid a samota, u dalšího družnost a rodinná atmosféra –, a snažila se každému přání vyhovět.

Muži přerušili rozhovor, a jakmile uslyšeli neznámý hlas, vzhledli. Oba se přívětivě usmívali a při pohledu na palačinky v mých rukách přešel výraz jejich tváří v nadšení. Odpověděli mi na pozdrav, já jsem se představila jako vnučka místní hostitelky a dozvěděla se, že i oni jsou dědeček s vnukem.

„Já jsem Henry,“ řekl ten mladší. Jeho francouzština byla navzdory lehkému anglickému přízvuku brilantní. „A tohle je můj dědeček, Léonard de Masson.“

„Velice mě těší, monsieur de Massone, Henry,“ řekla jsem a přistihla se, že jsem málem udělala pukrle, protože mi ta scénka připomněla jeden starý film.

„Úplně postačí Léo, Penelope. Potěšení je zcela na mé straně,“ pronesl starší muž s úsměvem. V jeho očích jsem spatřila záblesk a byla jsem si jistá, že si všiml, jak jsem mírně poklesla v kolenou. Celá v rozpacích jsem se chtěla dát na ústup, ale Henry mě předešel: „Za tu skvělou snídani jistě vděčíme vám, vidíte? Nechcete si k nám přisednout na kávu a jednu z těch zcela nepochybně vynikajících

palačinek? Už jsem se sice pokoušel přizvat na kus řeči místního kocoura, ale ten mi dal nelítostně košem. Vy nás přece neodmítnete?“

Nemohla jsem se rozhodnout, vlastně jsem se těšila na snídani o samotě v kuchyni, ale byla slušnost toto pozvání přijmout. Kromě toho působili oba britští gentlemani vážně milým dojmem.

„Sice nerozumím tomu, proč Falko pozvání na snídani nevyužil, ale ráda zaujmu jeho místo.“

Rychle jsem si tedy došla do kuchyně pro šálek a palačinku a usadila se naproti Henrymu, zatímco Léo seděl v čele stolu. Přikývla jsem, když mi Henry nabídl kávu. Léovo francouzské jméno a francouzština téměř bez přízvuku mě zarazily, proto jsem se ho na to zeptala dřív, než jsem se pustila do palačinky s pomerančovou omáčkou.

„Pocházím původně z Francie,“ odpověděl. „Ve skutečnosti právě tady z okolí. Moje rodina je židovská, rozumíte, a když se situace v Německu a na hranicích přiosťřila, rozhodli se moji rodiče pro útěk. Odjeli jsme do Velké Británie, byl jsem tehdy malé dítě, sotva jsem lezl, ale v rodině se samozřejmě i nadále mluvilo francouzsky.“

„Od té doby jste už ve Francii nebyl?“ zajímalo mě.

„Ale co vás nemá,“ namítl Léo a jeho vidlička se zastavila na půli cesty k ústům. „Byl jsem tu ještě jednou po škole, na pár měsíců.“

„Tady v okolí?“

Léo přikývl a já si všimla, jak se na něj se zájmem dívá i jeho vnuk.

„Takže se tady už dobře vyznáte! To vám asi moje sestra žádné tipy na výlety dávat nemusela?“

„No ano, už je to pěknou řádku let,“ uculil se Léo a ubrouskem si otřel ústa. Když jsem viděla jeho prázdný talíř, podala jsem mu košík s pečivem, z něhož si s poděkováním vzal jeden croissant.

„Takže jste si přijeli do Provence zavzpomínat?“

Tentokrát se odpovědi ujal Henry. Upoutalo mě, že z jeho očí

vyzařoval stejný temperament jako u jeho dědečka. Když mluvil, upíral na mě pohled tak nabitý energií, že jsem skoro cítila, jak do mě proudí.

„Přesně tak, dědeček se sem chtěl ještě jednou podívat, znovu vidět stará místa a ukázat mi, odkud naše rodina původně pochází.“

„Říkal jsem si, že by bylo hezké, kdybychom si s Henrym všechno společně pořádně prošli, když teď má po studiích chvíli čas – a přitom bych se mu pokusil vyhnat z hlavy ty hlouposti,“ dodal Léo s úsměvem. Podle Henryho úšklebku jsem poznala, že jsem se právě stala svědkyní staré hry mezi dědečkem a vnukem. Pohled mi padl na Léovu ruku, která si neklidně pohrávala s nožem. Hleděl přes dlouhý stůl, kamsi za mě, možná na růžové keře v zahradě přiléhající k terase a levandulová pole za nimi, a byl zahloubaný v myšlenkách. Pak se naše pohledy opět setkaly.

„Vaše babička... slyšeli jsme o tom od vaší sestry... Jak se jí daří?“

„No... skoro pořád spí. Má pár zlomenin. Teď hned nám doktoři ještě nedokážou říct nic přesnějšího.“ Pohlédla jsem do zaražených tváří obou mužů a rychle doplnila: „Ale to se určitě zase spraví.“

„Přejeme jí, ať se rychle zotaví,“ ozval se Henry. „Bohužel jsme ji už neměli možnost poznat osobně. Když jsme přijeli, tak ji... už odvážela sanitka, a ubytovala nás vaše sestra. Nicméně doufám, že se její stav brzy zlepší.“

Věnovala jsem mu vděčný úsměv.

„Vy byste si teď hlavně měli užít takhle krásný den a věnovat se tomu, proč jste sem přijeli,“ odvětila jsem a zvedla se ze židle.

„Na to si v příštích čtyřech týdnech jistě nějaký čas najdeme,“ uzavřel debatu Henry s radostí v očích. Jako dokonalí gentlemani oba s Léem vstali. Jak se vyjádřili, bude jim potěšením potkat mě zítra opět u snídaně. Pak jsem všemi dostupnými prostředky odmítla jejich nabídku, že mi pomohou při odklizení ze stolu,